

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Exacta Facti Species Cum solida Remonstratione non
existentis Prætensæ Electionis Serenissimi Principis
Josephi Clementis Bavariae Ducis junctâ resolutione
diversarum quæstionum pro firmanda ...**

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Copia declarationis Regiæ Qua Eminentissimus Dominus Cardinalis
Landgravius. De Furstenberg. Ab omni subjectionis Vinculo, quo litteræ
Naturalitatis in Gallia obtentæ eum obstringere possent, liber & ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-38262

Copia declarationis Regiæ

Qua

Eminentissimus Dominus Cardinalis
Landgravius.

De

FÜRSTENBERG.

Ab omni subjectionis Vinculo, quo litteræ Naturali-
tatis in Gallia obtentæ eum obstringere possent, liber
& immunis esse declaratur sub

Lit. B.

*Ludovicus Dei Gratia Francia & Navarra Rex
omnibus hæc litteras visuris salutem.*

Charissimus & dilectus noster Cognatus Cardinalis Land-
gravius de Fürstenberg, repræsentavit nobis, quod,
cum antè hac Literas nostras Naturalitatis, ei jus &
potestatem beneficia in regno nostro possedendi, tribuen-
tes obtinuerit, justam habet apprehendendi causam, ne
alii hoc prætextu uti velint, ad ipsum illis dignitatibus ex-
cludendum, ad quas legitimè potest aspirare, nos enixè ro-
gans, ut eum ab omni subjectione, aut vinculo, personali,
quo nobis obstrictus esse posset, eximere, & liberum decla-
rare non gravemur, & cum intentio nostra, dum ei dictas
Naturalitatis litteras concessimus, alia non fuerit, quam ut
clara singularis existimationis, quam de ejus meritis conce-
pimus, judicia demonstrarem; Hinc ex hisce, aliisque
causis nos moventibus, paravimus, & præsentibus manu
nostrâ signatis declaramus, Nos consentire, ut dictus no-
ster Cognatus Cardinalis Landgravius de Fürstenberg, ju-
ramentum, ad quod eum novæ dignitates possent obstrin-
gere,

H 3

gere,

gere, præstet, eum, in quantum opus est, aut esse possit, ab omni subjectione, aut alia obligatione personali, quam respectu Nostri habere possit, omnimodè absolventes; In cuius testimonium, Sigillum nostrum præsentibus hisce apponi curavimus. Datum Versalesij 12. Julij Anno gratia 1688. & Regni nostri quadragesimo sexto, Signatum: Ludovicus, & in replicato, ex Mandato Regis; Colbert. &c.

Prætensum Mandatum Procuræ Serenissimi Principis Hermannii Marchionis Badensis.

Num. 2. Quandoquidem ego infra scriptus Marchio Badensis, Metropolitanæ Ecclesiæ Coloniensis Canonicus Capitularis, ob justum impedimentum instanti Electioni Archiepiscopali Coloniensi personaliter interesse nequeo; hinc in meum verum, certum ac indubitatum Procuratorem, omni meliori modo, quo id de jure melius ac validius fieri potest, hisce facio & constituo, Illustrissimum Hugonem Franciscum Comitem de Königsek, Concapitularem meum Ecclesiæ Metropolitanæ Coloniensis, per obitum Serenissimi Archiepiscopi Maximiliani Henrici, nunc vacantis, ad meo nomine die 19. Julij pro Electione præfixo in Capitulo dictæ Ecclesiæ Comparendum, & pro ut moris & styli votum meo nomine dandum, in favorem Serenissimi Principis Josephi Clementis, utriusque Bavariæ Ducis, aut alterius Personæ eligibilis sibi benè visæ, eumque Serenissimum Ducem Bavariæ Josephum Clementem, vel aliam personam idoneam & Eligibilem, nomine meo in Archiepiscopum dictæ Ecclesiæ eligendum, aliaque omnia faciendum, gerendum & exequendum in præfata Electionis negotio, & circa illud, quæ Ego ipse, si præsens forem, quomodo libet agere,

Num. 3.
Nullum
hic esse
manda-
tum ju-
randi su-
per legi-
timo im-
pedimen-
to.

agere, facere & exequi possem, cavens de rato & promittens indemnitate, in quorum fidem præsentis manu meâ subscripsi & Sigillo Communivi, Ratisbonæ die 10. Mensis Julij Anni millesimi, sexcentefimi, octuagesimi, octavi.

(L. S.)

Hermannus Marchio Badensis.

Instrumentum Postulationis,

In nomine Sanctissimæ & individuæ Trinitatis Patris & Filij & Spiritus Sancti Amen. *Num. 3.* Universis & singulis præsens documentum visuris, Lecturis, seu legi auditoris, pateat evidenter, & sit notum; quod postquam piissimæ memoriæ quondam Serenissimus & Reverendissimus Princeps ac Dominus, Dominus Maximilianus Henricus, Dei gratiâ Archi-Episcopus Coloniensis, Sacri Romani Imperij per Italiam Archi-Cancellarius, & Princeps Elector, sanctæque sedis Apostolicæ Legatus natus, Episcopus Hildesensis, & Leodiensis, Administrator Bergiesgadenensis, Superioris & inferioris Bavarix, itemque Superioris Palatinatus, VVestphaliæ, Angariæ & Bullionis Dux, Comes Palatinus Rheni, Landgravius in Leuchtenberg, Burggravius in Stromberg, Marchio Franchimontensis, Comes Loffensis & Hornensis, ac Dominus in Borckloe &c. Die tertiâ Junij Currentis anni, vitam suam mortalem cum Cœlesti permutavit; Interim verò postulatîo Reverendissimi & Eminentissimi Domini Domini Guilliemi Egonis, ex Landgraviis de Fürstenberg, Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, & Episcopi Argentinenensis &c. Sub beneplacito Sanctissimi altè memorato Domino Maximiliano Henrico &c. In Goadjutorem Archi-

chi-Episcopatus Coloniensis, alias facta, in quantum eo usque sciebatur, non erat sortita effectum, idcirco ad occurrendum periculis, quæ viduatæ Ecclesiis, ex diuturnâ illarum vacaturâ, plerumque accidere solent, Capitulum Metropolitanum Coloniense, tali dignissimo ac Laudatissimo Archi-Præsule orbatum, die 11. ejusdem Mensis ad id specialiter congregatum, pro Neo Archi-Episcopo Electore in ejus locum eligendo, sive postulando, constituerit decimam nonam proximè subsequenti Mensis Julij, atque ad Electionem sive postulationem hujusmodi celebrandam mandavit citari omnes & singulos ad id communiter vel divisim interesse habere putantes. Die itaque statuto adveniente, post missam de Spiritu Sancto &c. in æde Metropolitanâ solemniter decantatam, circa horam decimam matutinam, in domo Capitulari ejusdem Ecclesiæ personaliter comparuerint, Reverendissimi & Eminentissimi, itemque Serenissimi, & Celsissimi, ac Illustrissimi, nec non Perillustres, Prænobiles, Eximius, Consultissimi & Amplissimi respectivè Domini. 1. Dominus Guilielmus Egon Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis, & pro tempore Decanus. 2. D. Philippus Everhardus Princeps, sub Decanus &c. 3. D. Franciscus Gobertus Comes de Aspermont & Reckum, Chori Episcopus. 4. D. Franciscus Adolphus Willhelmus, Comes in Oist-Friesland & Rittberg &c. Scholasticus. 5. D. Ferdinandus Rudolphus, Comes de Fürstenberg &c. Senior Diaconus. 6. D. Alexander Comes de Salm & Reifferscheit, Junior Diaconus. 7. D. Franciscus Bernardus Princeps de Nassovia, Præpositus quæ Thesaurarius. 8. D. Antonius Ludovicus Princeps Neoburgicus, Ordinis Tentonicæ Magni Magister. 9. D. Carolus Gobertus Comes de Aspremont & Reckum. 10. D. Ernestus Dominicus Comes de Manderscheit Falckenstein. 11. D. Hugo Franciscus Comes de Königseck. 12. D. Germanicus Fridericus Comes ab Hohenzölleren. 13. D. Maximilianus Philippus Comes de Manderscheit.

derscheit. 14. D. Franciscus Ludovicus è Ducibus Neoburgicis, Episcopus Uratislaviensis. 15. D. Philippus Henricus Princeps de Croye. 16. D. Henricus Mehring, Senior Presbyter. 17. D. Thomas Quantel, Curiaë Archi-Episcopalis Coloniensis pro tempore Officialis. 18. D. Christophorus Fridericus Geyer. 19. D. Joannes Petrus de Quentel. 20. D. Joannes Fridericus Anethan., Episcopus Hierapolitanus. 21. Antonius VVormbs. 22. D. Joannes Godefridus Bequerer. 23. D. Adamus Dahmen. Omnes & singuli Canonici Capitulum Ecclesie Metropolitanæ Coloniensis pro tempore repræsentantes. Et postquam Eminentissimus D. Decanus, ut Præses hujus Capituli, in præsentia Prænobilis & Consultissimi D. Gerhardi Rensing, J. V. Doctoris, D. Secretarij pro tempore Ecclesie Metropolitanæ Coloniensis, nec non mei Godscalci VVasserfall, & mei Bernardi Vofs, Notariorum, itemque Venerabilium Matthiæ Bullingen, & Adami VVillick, Vicariorum dictæ Ecclesie, uti Testium ad Infra scripta omnia & singula diligenter ac sedulo observanda, specialiter vocatorum, proposuisset, illis luculenter constare hodiernam diem in negotio præmentionatæ Electionis seu Postulationis novi Archi-Episcopi determinatam & præfixam esse, atque ad eum finem necessarias citationes tam in Valvis supratactæ Ecclesie, quàm in Personas Dominorum Capitularium, circa idem tempus hic Coloniae præsentium, & ad postam Cæsaream respectivè intimatas, ideoque nunc tractandum fore, qualiter in præsentia Electione sive postulatione, juxta jura Canonica veniat procedendum, Capituli Syndicum interim monendo, ut de prætactæ Citationis intimatione debitam fidem faceret. Ex tunc Magister Andreas VVasserfall in qualitate Procuratoris reproduxit eandem citationem, juxta adscriptam relationem adstantis Notarij Vofs, tam in Valvis majoris Ecclesie Coloniensis, quàm etiam in Personas & ad ædes inibi nominatorum Dominorum Capitularium hic Coloniae

Ionia tunc præsentium intimatum : Et quia ante Nominatus Dominus Rensing similiter retulit, quod ipse in qualitate Secretarij hujus Ecclesiæ prætaetæ, Citationis Copias immediatè sequenti occasione ad Serenissimum & Reverendissimum Dominum Hermannum Marchionem Badensem, aliosque in Instrumento relationis memorati Notarii Voss. ulterius nominatos, cum convenientibus litteris & inscriptione mediante Cæsareorum Veredariorum Magistro hic Coloniae tradi fecerit, ante nominatus Syndicus petiit absentes pro contumacibus, præsentibus pro obedientibus haberi, atque juxta effectum suprætæ Citationis latius proceditur. Postquam igitur omnes & singuli præsentibus Capitulares, mediante Organo Eminentissimi Domini Præsidis fuerant interrogati, an aliquis illorum haberet mandatum? Illustrissimus Dominus Hugo Franciscus Comes de KönigsEck produxit quandam & complicatam & consignatam papyri Schedulam, in qua dicebat contineri specialem constitutionem Serenissimi & Reverendissimi Domini Hermannii Marchionis Badensis in se exhibentem directum, una cum intertione certæ Personæ in vim ejusdem in futurum Archi-Episcopum & Electorem Coloniensem eligendæ, contra quod mandatum licet primo fuerit obmotum, quod illud esset contra stylum & observantiam huc usque in Electionibus apud Ecclesiam Metropolitanam Coloniensem communiter servari solitam, et quo illud esset clausum, & proinde non sciretur, an in illo contineretur clausula, quod constitutus in constituentis animam, quo ad Eligendum posset seu deberet jurare; Secundò D. Constituens esset extra Provinciam, & proinde ad hunc Electionis sive postulationis actum, ipsum non fuisse opus citare. Tertiò notorium existeret, quod Dominus constituens medio tempore, quo fuit Canonicus Ecclesiæ Metropolitanæ Coloniensis, aliquamdiu bellum & Castra secutus, ac proinde censeretur irregularis. Attamen facta

rela

relatione, quod dictus Marchio ad hunc actum juxta præ-
 insertam relationem Secretarij specialiter fuerit citatus,
 item quod benefacti D. Marchionis procura in aliquibus an-
 tecedentibus Electionibus de facto sit admissa, ac prædicto
 mandato aperto inter alia in eo fuit reperta hæc clausula:
Et generaliter omnia & singula faciendi, gerendi & exercendi,
quæ ipse constituens præsens quomodolibet facere posset seu debe-
ret. &c. Sic illi, seu illis, quibus idipsum videbiter, quævis
 competentes exceptiones, tam contra formam dicti man-
 dati, quàm etiam Domini Constituentis Personam sunt re-
 servatæ. Ipsum vero in iisdem litteris expressum votum,
 sub priori protestatione & reservatione ad Scrutinium fuit
 remissum: His pactis Eminentissimus D. Decanus reperto
 omnes reliquos Dominos Capitulares esse præsentem, adeo-
 que nullâ declaratione Contumaciæ quo ad absentes fore
 opus, sic in qualitate Decani ac Præsidis Capituli, omnes ac
 singulos excommunicatos, suspensos, interdictos, irregu-
 lares, aut alio quovis modo inhabiles, si qui adessent, pub-
 licè jussit exire Capitulo protestans, quod eorum vota nulli
 deberent præstare suffragium, aut adferre nocumentum,
 quodque pro non receptis & non datis haberi debeant. Su-
 per quo admodum Reverendus & Amplissimus D. Joannes
 Godefridus Becquerer Presbyter Canonicus tradidit Capi-
 tulo Secretario certam quandam protestationem, per Seré-
 nissimum Ducem Franciscum Ludovicum Comitem Pala-
 tinum &c. Hugonem Franciscum Comitem de Königseck,
 & Philippum Henricum Ducem de Croye, ac manu suâ pro-
 priâ subscriptam, volens eandem publicè prælegi, & simul
 eidem juxta latius contenta, suo & suorum Dominorum
 subscribentium nomine per omnia inhærens.

Quæ protestatio tamen etiam per Dominum Secreta-
 rium Capituli prælecta fuit, & quia in ejusmodi protesta-
 tione præter alia quædam de excommunicatione quorun-
 dam Dominorum Capitularium præsentium, ac de modo
 proce-

procedendi ad Scrutinium Secretum per Schedulas continerentur, sic protestatione hujusmodi prælectâ, Eminentissimus Dominus Cardinalis protestatus fuit de hujusmodi inusitatâ, informi & nimis præposterè injectâ protestatione, utpotè quod eadem nihil aliud saperet, quam quod præsens Electionis seu postulationis negotium vellet interrumpi, Capitulum turbari, & ipsi Domino Præsidi in suo officio præjudicari, sustinens, talia molientes, se ad votatum reddere incapaces, nam quoad primum punctum, dicebat, sibi in specie de nullo excommunicato seu declarato constare, si Dominus Canonicus Bequerer eundem sciret, posset apertè nominare, aliàs ipse Dominus Præses testante toto Capitulo, omnes excommunicatos, suspensos, irregulares & similes jusisset jam tum exire, declarando quod eorum vota nulli debeant præstare suffragium, vel adferre nocumentum. Quoad secundum punctum dicebat Eminentissimus Dominus Præses, se eundem remittere ad decisionem majoris Partis Capituli, cum desuper ad votationem Capitularium pervenisset, decisum est per majora, primò ejusmodi protestationem quidem apud Prothocolum permanere posse, quia verò pro nunc de nullo declarato, vel realiter excommunicato Capitulari hic præsentia constaret, ejusmodi protestationem eatenus non esse attendendam; Secundò cum novissimè in Electione seu postulatione novi Coadjutoris piè defuncti Archi-Episcopi Electoris Coloniensis, juxta textum *C. Quia propter Ec.* per Secretum Scrutinium vocale processum fuerit, quod nunc iterum taliter procedendum sit, circa quam Electionem seu postulationem instituendam, Dominus Christophorus Fridericus Geyer existens in ordine sui voti proposuit, quod ipse aliique Canonici Presbyterales Metropolitanæ Coloniensis, ante hac senserint, & adhuc sentiant, quod ipsi acque ac Domini Canonici Illustres, in omnibus Electionibus seu postulationibus Metropolitanæ Ecclesiæ Coloniensis

voto activo & passivo gaudere possint, adeoque ipsis etiam per hunc Electionis seu postulationis actum Jus suum præservari velint; Ad quod Eminentissimus Dominus Decanus quâ Præses Capituli respondit, se desuper quid juris prætere vellent, hoc ipsis ab antiquo competere debere, & non per novissimos actus & idcirco, si iidem hoc jus ab antiquo probare possint, quod sua Eminentia, etiam quâ Capituli Præses, hoc illis per hanc Electionem sive postulationem non intendat auferre, minùs in ullo præjudicare. Subsequenter invocatâ de novo Spiritus Sancti gratiâ, per submissam recitationem hymni, Veni Sancte Spiritus &c. cum versiculo & collectâ, de gremio Capitulari in Scrutatores præsentis Electionis sive postulationis deputati fuerunt, Reverendissimus & Illustrissimus Dominus Franciscus V Vilhelmus Adolphus Comes in Oistfriesland & Rittberg &c. Ecclesiæ Metropolitanæ Coloniensis pro tempore Scholasticus, una cum Serenissimo Domino, Philippo Henrico Principe de Croye &c. & Admodum Reverendo Domino Henrico Mehring &c. hisque per sæpe fatum Dominum Præsidentem data est potestas, Sigillatim & in Secreto, primò sua, & post modum cunctorum Dominorum Capitularium vota, diligenter exquirendi, exquisita in Scriptis redigendi, taliterque in Scriptis redacta conferendi, & collata publicandi, cæteraque omnia & singula faciendi, quæ præsentis Electionis sive postulationis qualitas quomodolibet exigeret aut requireret, quo prævio, sicut præfertur, Electi Domini Scrutatores ad manus antè nominati Domini Præsidentis jurarunt, quod omnia & singula præmissa sine dolo & fraude velint facere. Hocque juramento præstito iidem qui supra Domini Scrutatores associatis sibi ante nominatis, Secretario, Notariis & Testibus, processerunt ad conclave, inter initio mentionatam domum Capitularem, ac Sacriam Ecclesiæ Metropolitanæ Coloniensis mediam, Cæteris Dominis in loco Capitulari manentibus, ibidemque in

præsentia eorundem Secretarij, Notariorum, & Testium
 Dominus Philippus Henricus Princeps de Croye, & Domi-
 nus Henricus Mehring &c. sæpius memoratum Domi-
 num Franciscum Adolphum VVilhelmum Comitem de Rit-
 berg, & subsequenter eadem Illustrissima sua Gratia, cum
 fato Domino Mehring ante nominatum Principem de Croye
 atque ex post modo dicti Domini Comes & Princeps eun-
 dem dominum Mehring, in virtute sive obedientiâ & sub
 animæ cuiusque periculo admonuerunt, & adjurarunt, ut
 secundum Deum, & suam Conscientiam, in præsentî nego-
 tio, illum, in S. Ecclesiæ Colonienfis Archi-Episcopum, &
 S. Romani Imperij Electorem, velit eligere seu postulare,
 quem quilibet Ipsorum dictæ Ecclesiæ magis utilem, ac
 idoneum reputaverit, hac adjuratione factâ, secundus &
 tertius ante nominatorum Dominorum Scrutatorum, in si-
 mili norma Scrutati sunt primum. & deindè primus & ter-
 tius, secundus, ac demum primus & secundus, tertium,
 quorum votis successivè per sæpius mentionatos Secreta-
 rium & Notarios fideliter annotatis, subsequenter Domini
 Decanus, sub Decanus, Chori Episcopus, Senior & Junior
 Diaconi, Thesaurarius ac Cæteri Capitulares, juxta ordi-
 nem suarum dignitatum, & respectivè suæ primordialis pos-
 sessionis, in quo possessionem suarum præbendarum ab
 initio acceperunt, è domo Capitulari fuerunt vocati, atque
 illi omnes & singuli etiam sic, ut præfertur medio simili
 juramento moniti & adjurati, secundum Deum & con-
 scientias suas vivâ voce in præsentî Electionis sive postula-
 tionis negocio vota sua expresserunt. In quo quidem Scru-
 tinio hoc accidit, quod postquam supra nominati Domini
 Scrutatores, circa inibi constitutam Mensam ex ordine con-
 sederunt, illis subsequenter fuerit insinuatam, ut juramentum
 Taciturnitatis circa instantem Electionem seu postula-
 tionem ab illis exigerent, qui ad hoc tenerentur, pro ut idem
 ab illis Juramentum etiam ex post per sæpius mentionatos
 testes

testes realiter est præstitum. Insuper etiam in eodem scrutinio ante nominatus Dominus Comes de Königseck monitus, se non habere speciale mandatum jurandi in animam Domini mandantis, Sereniss. Marchionis Badensis, respondit votum continere mandatum generale, unde Juravit, & votum dedit. Cum illa omnia & singula modo præmissa quoque fuissent in scriptis redacta, Domini Scrutatores cū Secretario, Notariis & Testibus superius nominatis ad Domum Capitularem ingressi, ibidem præsentibus Dominis Capitularibus, mediante organo Reverendissimi & Illustrissimi Domini Francisci Adolphi VVilhelmi Comitis de Rittberg &c. publicationem fecerunt, in communi disertè referendo, & explicando, quod illorum, qui in hoc Electionis sive postulationis negocio suffragia tulerunt, essent viginti quatuor, & ut certò sciretur, horum nullum in eo fuissè omissum, singulorum votantium nomina ex prothocollo scrutiniisunt prælecta; publicatione hac facta, Eminentissimus Dominus Præses, suo & totius Capituli nomine, sæpè fatis Dominis Scruatoribus dedit potestatem specificata vota collationandi.

Quà facultate obtentâ Dd. Scrutatores, cum iisdem Secretario, Notariis & Testibus ad locum scrutiniis reversi, vota sic, ut præfertur, prolata, de numero ad numerum, Zelo ad Zelum, & merito ad meritum, invicem collationarunt, atque hac collatione factâ Capitulum reingressi ibidem persistentibus retulerunt, quod ex præspecificatis viginti quatuor votis, tredecim in unam personam, novem in aliam, ac demum reliqua duo vota, utpotè in unamquamque Personam unum votum sint redacta, rogando & requirendo Dominos Capitulares, utrum placeat, ut minora vota accedant majoribus; super quo puncto postquam aliquamdiu disceptatum esset, tandem per majora conclusum fuit, quod ita; protestantibus & contradicentibus firmiter iis Dominis Capitularibus qui in scrutinio

In personam

42.
sonam Eligendam vota sua direxerant. Volentes ante omnia sibi exponi, quot vota pro Persona postulandâ, & quot pro eligendâ, vel etiam aliis data essent, acceptoque à Dominis Scrutatoribus responso, quod ille, qui haberet tredecim vota, esset postulandus, qui verò haberet novem vota, prout, quorum uterque haberet unum votum, essent eligendi. Cumque ulterius Scrutatores quæsiuissent, an placeret, ille in quem majora postulantium vota directæ sunt, postulationem solemniter fieri, eandemque publicari & perque majora id etiam placuisset, dominus Joannes Godefridus Becquerer, Canonicus, nomine suo & sibi adhærentium iterato eidem per expressum contradixit, asserens primò, quod in hac conjunctura soli Electioni, non verò postulationi sit locus. Secundò quod in hac postulatione adsit impedimentum, adeoque si postulatio sit publicanda, publicanda etiam Electio, vel simpliciter totum scrutinium, præter multa alia, quæ omnia ita citò assequi non potuerunt, protestando de his & similibus aliis gravaminibus sibi, suis associatis, & ipsi domino Eligendo, per hoc illatis, & quomodolibet inferendis, ac recursum desuper ad Sanctissimo habendo. Econtrà verò Eminentissimus dominus Cardinalis, præmissis per dominum Canonicum Becquerer & alios ita propositis, & obmotis, per expressum contradixit, sustinens quod per Electionem, uti à minori parte Capituli factam, nulli ullum jus acquiri posset, prout Illustrissimus D. Comes de Rittberg unus Dominorum Scrutatorum protestationibus & contradictionibus per D. Canonicum Becquerer nomine dominorum eligentium obmotis, firmiter contradicendo assererat, quod juxta *Cap. quia propter Esc.* non possit de duabus personis publicationem facere, sed tantum de unâ, & quidem de illa, in quam majora vota sint directæ, ideoque votis omnium Dominorum Capitularium desuper denuò exquisitis, postquam per majora iterum decisum, quod sic, benè memoratus D. Comes de Ritt-

Rittberg &c. primus scrutatorum tam suo, quam cætero-
rum suorum Dominorum Conscrutatorum nomine, in lo-
cum Gloriosæ memoriæ quondam Serenissimi & Reveren-
dissimi Domini Maximiliani Henrici Archi-Episcopi & Prin-
cipis Electoris Coloniensis, utriusque Bavariæ Ducis &c.
noviter piissimè defuncti, postulavit in novum ArchiEpi-
scopum & Electorem Coloniensem, Eminentissimum & Re-
verendissimum Dominum Guilielmum Egonem, Landgra-
vium de Fürstenberg, Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardina-
lem, Episcopum Argentinensem, hujus Metropolitanæ
Coloniensæ Ecclesiæ Decanum, juxta Schedulam, quam
toti Capitulo prælegit & publicavit, in modum sequentem
videlicet.

In Nomine Patris & Filii & Spiritus
Sancti Amen.

Cum per obitum Serenissimi & Reverendissimi Domini
Maximiliani Henrici Bavariæ Ducis &c. ArchiEpiscopi
& Electoris Coloniensis Domini nostri Clementissimi felicif-
simæ memoriæ, Ecclesiam Coloniensem non ità pridem va-
care contigerit, antequam postulatio Coadjutoris cum fu-
tura successione, à Sanctissimo Domino nostro Papa admiffa
fuerit, ideoque ad obviandum periculis & dispendiis. quæ
in casum diuturnæ vacationis, vacanti & viduatæ Ecclesiæ
Coloniensi imminere possent, ad Electionem vel postulatio-
nem novi ArchiEpiscopi procedendum, & citationibus o-
portunis, in eum finem relaxatis, debitè intimatis, & repro-
ductis, hodiernâ die per formam scrutinii in Concilio gene-
rali & cap. *Quia propter de Elect.* præscriptam, vacanti Ec-
clesiæ providendum esse placuerit, factoque juxta ejusdem
generalis Concilii formam, Scrutinio, ac eo publicato, &
collatione habitâ diligenti, repertum sit, majorem Capituli
partem, vota sua in Eminentissimum Dominum Cardinalem
K Land-

Landgraviū de Fürstenberg &c. direxisse, eundemque postulasse: Hinc ego Franciscus Adolphus Wilhelmus, Comes Orientalis Frisiæ, & Rittberg &c. Metropolitanæ hujus Ecclesiæ Coloniensis Capitularis & Scholasticus, unus Conscrutatorum, vice meâ, ac nomine & vice omnium illorum, qui vota sua in memoratum Eminentissimum Dominum Cardinalem Landgraviū de Fürstenberg direxerunt, et potestate mihi ab illis tradita, & concessa, memoratum Eminentissimum Dominum Cardinalem, Decanum, & Canonicum Capitularem hujus Metropolitanæ Ecclesiæ Coloniensis, ex legitimo matrimonio, & Illustri profapia procreatum, in sacris Ordinibus constitutum, moribus, scientiâ, vitæ honestate, ac longæva rerum Capitularium experientiâ præditum, in spiritualibus & temporalibus providum, & circumspectum, aliàsque ad regendam Ecclesiam Coloniensem singulariter idoneum, & habilem, in Archiepiscopum Ecclesiæ Coloniensis ac Principem Electorem postulo: Super quibus Domini Capitulares; *Qui in Personam eligendam novem vota direxerant.* Contrà hujusmodi postulationem iterum iterumque protestati fuerunt, ac petierunt similiter publicari electionem, vel saltem nominatam personam, in cujus Electionem præacta novem vota essent directa, secus vero ipse D. Becquerer publicè contestabatur, quod ipse hoc in vim schedulæ, quam manu tenebat, absque eo esset factururus: annuente tandem majore Capituli parte, ut id citra tamen Domini postulati præjudicium fieret, Illustrissimus D. Comes de Rittberg ad requisitionem domini Canonici Becquerer, retulit. Pro Domino Postulato Eminentissimo Domino Cardinale Decano adesse tredecim vota, pro Serenissimo Principe Josepho Clemente, et Ducibus Baviaræ &c. verò novem, ac pro Illustrissimo Domino Chori Episcopo Comite de Reckheim, unum, atque pro Serenissimo Principe Ludovico Antonio similiter unum, prout ipsum ita factum fuisse nobis Notariis ex ipsius Domini Comi-

Comi-

Comitis de Rittberg, & aliorum Dominorum scrutatorum proprio ore pariter constat; quo prævio, cum Eminentissimus Dominus Cardinalis Decanus, modo præmisso, in Archiepiscopum & Electorem Coloniensem postulatus, pro consensu de se factæ postulationi præstando, requisitus esset, idem cum aliquibus ex Dominis Capitularibus, è domo Capitulari ad locum habiti scrutiniæ secedens, in finem deliberandi, quid sibi desuper faciendum putaret, paulo post ad domum Capitularem reversus, longiori serie exposuit. Quamvis Archiepiscopatus Coloniensis pro tempore grandi ære alieno gravatus, ac tottantisque litibus involutus, & quem sibi difficile futurum prævideret, hujus depauperatæ Ecclesiæ & Archidiæcesis regimen suscipere, si tamen Deo, sanctæque Sedi Apostolicæ ita placeret, se postulationem de se factam, pro majori Ecclesiæ incremento, ac promotione publicæ tranquillitatis non respuere; Atque tunc etiam Serenissimus Princeps Ludovicus Antonius, Ordinis Teutonici supremus Magister, sub cautione de rato, & oblatione de exhibendo desuper mandato, coram Capitulo declaravit, quod eodem modo electionem, pro Serenissimo Duce Baviaræ acceptaret, Cui verò Eminentissimus Dominus Cardinalis, cum iis Dominis Capitularibus, qui ipsum postulaverunt, per expressum contradixit, sustinens, quod id fieri non possit, tam ex parte deficientis mandati, quàm aliàs &c. solemniter simul protestans, de notoriâ nullitate electionis, à minori parte Capituli, modo præmisso, institutæ. Dominis Principibus Neoburgicis, cum suis sibi adhærentibus continuo à contrario de novo protestantibus; Cumque tandem capitulariter propositum fuisset, an non necessarium videretur, ut hæc facta solemniter postulatio, etiam, prout moris & styli, Clero & Populo denunciatur. Eminentissimus Dominus Postulatus illo fine iteratò è domo Capitulari ad locum scrutiniæ recessit, ut remanentibus tantò liberior foret

ret facultas in hoc puncto votandi; atquè altè memoratâ sua Eminentîâ, sicut præfertur, in prætaçto loco constitutâ, per majora deniq; conclusum, quod sic, Mandatumq; Secretario Capituli ut desuper consuetam formam in germanico ederet, quæ edita, ac inter varios Dominorum Eligentium protestationes, contractiones, reservationes, & provocationes publicè prælecta, ac taliter in multis correctâ, per organum Senioris Canonici Presbyteralis & Conscrutatotis D. Henrici Mehring iussa clero & populo prælegi, & per eundem hanc denunciationem fieri: Qui igitur Eminentissimo D. Cardinali Decano ut per majora postulato concomitante majori Capituli parte scilicet Dd. sub Decano, Chori Episcopo, Scholastico, Seniore & Juniore Diaconis ac Thesaurario, una cum Dominis Carolo Gobert Comite de Reckheim, Ernesto Dominico Comite de Manderscheid, Hermanno Friderico Comite ab HohenZölleren, & Maximiliano Philippo Comite de Manderscheid, prout etiam Dd. Thoma & Joanne Petro de Quentel & D. Christophoro Geyer (qui ex consuetudine minora majoribus accedere solere prius edixerat, salvo quod per hoc Dominos protestantes majoribus ligare non intendat, & in choro à latere præpositionali reperiebatur) ad Chorum Ecclesiæ deducto, & in majoribus subselliis à Latere Decani adstante, ejusmodi denunciationis schedulam altâ & intelligibili voce prælegit, eandemque ad Clerum & populum fecit in forma ut sequitur.

Quandoquidem per obitum Gloriosæ memoriæ Serenissimi & Reverendissimi Principis ac Domini Domini Maximiliani Henrici, Archi-Episcopi Colonienfis, Sacri Romani Imperii per Italiam Archi-Cancellarii, Sanctæ Sedis Apostolicæ Legati nati, Episcopi Hildesienfis & Leodienfis, Electi Episcopi Monasterienfis, Administratoris Berchtesgadensis, Superioris & inferioris Baviariæ, nec non Superioris Palatinatus, Westphaliæ, Angariæ, & Bullionis Ducis

cis, Comitum Palatinum Rheni, Landgravium Leuchtenbergenſis,
 Burggravium Strombergenſis, Marchionis Franchimontenſis,
 Domini in Borckloe &c. Domini noſtri Clementiſſimi, hunc
 Archi-Epiſcopatum, & Electoratum vacare contigerit, id-
 circo Reverendiſſimi, Sereniſſimi, Illuſtriſſimi, & Perillu-
 ſtres, Prænobiles, & Conſultiſſimi Domini, Decanus &
 Capitulum hujus Archi-Epiſcopalis & Metropolitanæ Ec-
 cleſiæ Coloniænſis, mei Clementiſſimi & gratioſi Domini,
 utpotè quibus ſolis de jure Communi, privilegio & antiquâ
 conſuetudine, hujus Eccleſiæ Electio novi Archi-Epiſcopi
 & Electoris competit, hodiernam diem decimam nonam
 currentis menſis Julii, pro eligendo ſeu poſtulando novo
 Archi-Epiſcopo, & Electore unanimiter determinarunt &
 præfixerunt; ad quod & alii abſentes Domini Capitulares,
 prout de jure, ac juxta morem & conſuetudinem hujus
 Eccleſiæ Citati, atque peracto ſacro, & invocatâ Gratiâ
 Spiritus Sancti, ad novam & Canonicam ejusmodi Electio-
 nem ſive poſtulationem proceſſerunt, & per ejusmodi E-
 lectionem Reverendiſſimum & Sereniſſimum Principem
 ac Dominum D. Guilielmum Egonem, Sanctæ Romanæ
 Eccleſiæ Cardinalem, Epiſcopum Argentinenſem, Land-
 gravium Alſatiæ & in Fürſtenberg, Comitem in Heilingberg
 & Wertenberg &c. pro novo Archi-Epiſcopo & Principe
 Electore in Capitulo per majora poſtularunt, ac proinde
 omnibus & ſingulis hic præſentibus, cujuſcunque digni-
 tatis, ſtatûs & conditionis iidem ſint, tam Eccleſiaſticis
 quàm ſecularibus, hoc ipſo ejusmodi poſtulationem per
 me denunciari mandârunt, omnes & ſingulos tam in ge-
 nere quàm in ſpecie requirendo & rogando, hujus Archi-
 Diœceſis verò ſtatibus Superioribus, & inferioribus Of-
 ficiantibus & ſubditis, clementiſſimè ac ſeverè præcipien-
 do, quatenus altè memoratum Clementiſſimum Dominum
 Poſtulatam, quâ talem, ubiq; debitè agnoſcant, reverean-
 tur ac venerentur. Reliquis Dominis Capitularibus taliter,

ut antè protestantibus ex domo Capitulari Chorum prætereuntibus, & protestationes suas repetentibus, iisque in hærentibus &c. quoad ultiores protestationes, contradictiones & reservationes, ipsumq; actum postulationis & Electionis nos in omnibus & per omnia, ad superius à nobis factam relationem fideliter referendo, acta & facta fuerunt: Et sunt hæc Coloniae Agrippinae Anno millesimo, sexcentesimo, octuagesimo octavo, die quidem Lunæ decimâ nonâ mensis Julii, Indictione undecimâ, Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini nostri, Domini Innocentii, Divinâ providentiâ Papæ, ejus nominis Undecimi, anno Duodecimo, tempore & locis ut supra.

Et quia Ego Godscalcus Wasserfall, Sacris Apostolicæ & Imperiali Authoritatibus publicus, Venerabilis Curiae Archi-Episcopalis Colonienfis pro tempore Senior Notarius, præinsertis omnibus & singulis, unâ cum ante nominatis Domino Secretario Capituli Metropolitanæ, Connotario Vofs, & testibus præsens interfui, eaque hic fieri vidi, audivi, ac quantum humanitus licuit, in notam sumpsi, Ideò hoc documentum cum dicto Connotario desuper confeci, & subscripsi, solitoque Notariatus mei Signo munivi, ex parte benè memorati Capituli ad id specialiter requisitus.

(L. S.)

Godscalcus Wasserfall, idem
qui supra Notarius subs.

Et quia Ego Bernardus Vofs Notarius Apostolico-Cæsareus, ac venerabilis Curiae Archi-Episcopalis Colonienfis Juratus, similiter ex parte Illustrissimi Capituli Metropolitanæ Ecclesie Colonienfis specialiter requisitus, præmis-

sis omnibus & singulis, una cum prænominatis Dominis Secretario Capituli, & Godscalco Wasserfall, Seniore Notario & Testibus in hoc Instrumento mentionatis, præsens ac personaliter interfui, eaque omnia sic successivè fieri vidi & audivi, etiam quantum mihi possibile fuit in notam sumpsi; Ideò præsens publicum Instrumentum desuper confeci, ac manu meâ propriâ subscriptum consueto meo Notariatus Sigillo Communivi.

(L.S.)

Bernhardus Voss, Notarius
qui suprâ mpp.

*****

**Clausula concernens ex processu Electi-
onis de Anno 1642.**

IN nomine Sanctissimæ & Individuæ Trinitatis Patris & Filii & Spiritus Sancti Amen. Sanctissimo in Christo Patri ac Domino nostro Urbano, Divinâ providentiâ Sacrosanctæ Romanæ & Universalis Ecclesiæ summo Pontifici, Domino nostro clementissimo, Nos &c.

In quo quidem Capitulo ex parte benèmemorati Domini Decani, & quorundam aliorum Capitularium protestatio quædam sub Lit. D. adjuncta exhibita fuit, deinde dicto Domino Decano nihilominus, Salvâ dictâ protestatione officium Præsidis assumente, & huic Capitulo, & futuræ Electioni præidente, comparuit Syndicus Capituli nostri reproducens citationem, ad eligendum Coadjutorem, & futurum successorem in Archi Episcopatu Coloniensi,

enſi, contrâ omnes & ſingulos, qui Electioni huiusmodi
 debebant, volebant, aut poterant commodè intereſſe,
 emanatam, ac debitè tam per affixionem ad valvas Eccle-
 ſiæ noſtræ, quàm nobis omnibus in Capitulari loco Capitu-
 lariter congregatis antea intimatam & executam, factâque
 per executorem fideli relatione, ſuper inſinuatione & pub-
 licatione dictæ Citationis, citatorumque non Comparen-
 tium contumaciâ accuſatâ & declaratâ, ac Domino De-
 cano, uti Præſidente, Decretû de procedendo in contuma-
 ciam legitimè interponente, factâque ſolemni proteſta-
 tione, quod non intenderemus ad actum Electionis, ſu-
 ſpenſos, excommunicatos, interdictos, irregulares, aut
 alios ad Eligendum inhabiles, ad Electionem admittere,
 ſed illas potius ab Electionis huiusmodi actu prorsus remo-
 vere & excludere, viâque & formâ *ſcrutinii & Compromiſ-
 mixti*, per nos *Communiter & unanimiter electa & publicata de-
 crevimus in Electionis huiusmodi actu, juxta antiquum morem
 Eccleſiæ procedere*, & dicto Sereniſſimo & Reverendiſſimo
 Archi-Epiſcopo noſtro Coadjutorem perpetuum ac irrevocabilem,
 cum futurâ ſucceſſione in Archi-Epiſcopatu Coloniënſi eligere,
 & *ex gremio noſtro in ſcrutatores unanimi conſenſu
 elegimus & nominavimus, Sereniſſimum Dominum Franciſcum
 Ducem Lotharingiæ Decanum* (qui Salva proteſtatione interpoſitâ,
 quod nolit ſibi in ullo præjudicari, aſſentit) *Dominum Ottonem
 Ludovicum Rheni Comitum Seniore Diaconum, & Henricum
 Suritorffium Senioreſ presbyterum Canonicum, dantes & concedentes
 illis omnimodam poteſtatem & facultatem in præſentia Secretarii
 noſtri, nec non Notariorum & Teſtium infra ſcriptorum, ſua
 imprimis & deinde noſtrorum omnium & ſingulorum, etiam abſen-
 tium vota ſeparatim, & in ſecreto ſcrutandi & exquirendi, &
 illum in quem major & ſenior pars Capituli conſenſerit Coadju-
 torem & futurum ſucceſſorem in Archi-Epiſcopatu Eligendi
 & publicandi, invocatâ ex tunc gratiâ Sancti Spiritus,*
 & An

& Antiphonâ Veni S. Spiritus cum versiculo & collecta flexis genibus decantando, Domini Scrutatores, Notarii & Testes recesserunt, ad Anticameram proximè ad hoc adornatam, ibidemque tam scrutatoribus, quam Notariis & Testibus de taciturnitate & silentio admonitis, & juramento obstrictis, præviâ etiam adhortatione cuilibet ex nobis Scrutatori & Capitulari in solidum factâ, quatenus dimissâ affectione eligeremus unum in Coadjutorem, quem meliorem & utiliorem ad Regimen Ecclesiæ secundum Deum & conscientiam judicaremus: Ex tunc *Scrutatores imprimis, sua dein omnium nostrum, tam presentium quam absentium Capitularium vota exquisiverunt & scrutati sunt, perq; secretarium nostrum & Notarios infra scriptos conscribi fecerunt.* Votis itaque omnium & singulorum gradatim ex ordine juxta senium collectis, & in scriptis ritè & legitimè redactis, perq; Scrutatores, item Notarios & Testes in loco Scrutinii collatis, Domini Scrutatores, D. Decanus, Senior Diaconus, & Senior Presbyter Canonicus comparentes coram nobis in Capitulo retulerunt diversitatem votorum quærentes an placeat, ut minora vota accrescant majoribus &c. Finis ita Actum Coloniae 9. Februarii 1642.

Exempla Postulorum, qui antè Postulationis admissionem administraverunt ut probant subscriptiones pragmaticarum Imperii Constitutionum.

Recessus Imperii Spyræ 22. April. 1529. nomine postulati Hildesienfis. Joannes Fabri Doctor.

Recessus Imperii Ratisbonensis die 27. Julii 1532. Franciscus Electus & Postulatus Mindensis.

L

Re-